

Yargı ve Emniyet Mensupları Bağlamında Kadına Yönelik Şiddet

Sefa Nur Yılmaz | [ORCID](#) 0000-0003-1346-2717 | [✉ sefanuryilmazer@ogrenci.harran.edu.tr](mailto:sefanuryilmazer@ogrenci.harran.edu.tr)

Harran Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Şanlıurfa, Türkiye

[ROR](https://ror.org/057qfs197) <https://ror.org/057qfs197>

Ruken Macit | [ORCID](#) 0000-0002-9622-2630 | [✉ rukenmacit@harran.edu.tr](mailto:rukenmacit@harran.edu.tr)

Harran Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Şanlıurfa, Türkiye

[ROR](https://ror.org/057qfs197) <https://ror.org/057qfs197>

Öz

Kadına yönelik şiddet, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin bir sonucu olarak tarihsel süreç içerisinde kendini göstermektedir. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü'nün (OECD) şiddet verilerine göre, Türkiye hem OECD hem de G20 ülkeleri arasında kadına yönelik şiddetin en fazla görüldüğü ülkedir. Bu bağlamda, araştırmanın amacı Türkiye'de yargı ve emniyet mensuplarının bakış açısı ile kadına yönelik şiddet olgusunu sosyolojik açıdan incelemektir. Bu çerçevede, Gaziantep'te görev yapan beş hâkim, beş savcı, beş avukat ve beş polis olmak üzere toplam 20 yargı ve emniyet mensubu ile nitel araştırma yöntemi kullanılarak görüşmeler yapılmıştır. Araştırmanın temel problemleri; Türk Ceza Kanunu'nda yer alan yasaların kadına yönelik şiddeti önlemede yeterli olup olmadığı, kadına yönelik şiddette problemlerin neler olduğu ve kadına yönelik şiddeti önlemede ne gibi çözüm önerilerinin bulunduğu. Araştırmanın teorik yapısı, Pierre Bourdieu'nun sembolik şiddet kavramına dayanmaktadır. Araştırma bulguları, yasaların uluslararası kaynaklı olması nedeniyle yasalarla ilgili herhangi bir sorun bulunmadığını işaret etmektedir. Bununla birlikte, bu araştırma kadına yönelik şiddet konusunda kadınların mevcut bakış açılarını değiştirmelerinin gerekliliğini vurgulaması açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler

Kadına Yönelik Şiddet, Türk Ceza Kanunu, Pierre Bourdieu, Sembolik Şiddet, Gaziantep

Atıf Bilgisi

Yılmaz, Sefa – Macit, Ruken. “Yargı ve Emniyet Mensupları Bağlamında Kadına Yönelik Şiddet”. *Sosyolojik Bağlam Dergisi* 6/1 (Nisan 2025), 125-140.

<https://doi.org/10.52108/2757-5942.6.1.6>

Makale Bilgileri

Geliş Tarihi	05.01.2025										
Kabul Tarihi	26.03.2025										
Yayın Tarihi	15.04.2025										
Değerlendirme	İki Dış Hakem / Çift Taraflı Körleme										
Etik Beyan	Bu çalışma Doç. Dr. Ruken Macit danışmanlığında 17.04.2024 tarihinde sunduğumuz/tamamladığımız “Suç Olgusu Bağlamında Kadına Yönelik Fiziksel Şiddet: Kolluk Kuvvetleri ve Hukukçular” başlıklı yüksek lisans tezi esas alınarak hazırlanmıştır. Harran Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu tarafından 2021 tarih ve 2021/79869 sayısı kararı ile onay alınmıştır.										
Benzerlik Taraması	Yapıldı – Turnitin										
Etik Bildirim	dergi@sosyolojikbaglam.org										
Çıkar Çatışması	Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.										
Finansman	Bu araştırmayı desteklemek için dış fon kullanılmamıştır.										
Yazar Katkıları	<table><tr><td>Araştırmanın Tasarımı</td><td>Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)</td></tr><tr><td>Veri Toplanması</td><td>Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)</td></tr><tr><td>Araştırma - Veri Analizi - Doğrulama</td><td>Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)</td></tr><tr><td>Makalenin Yazımı</td><td>Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)</td></tr><tr><td>Metnin Tashihi ve Geliştirilmesi</td><td>Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)</td></tr></table>	Araştırmanın Tasarımı	Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)	Veri Toplanması	Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)	Araştırma - Veri Analizi - Doğrulama	Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)	Makalenin Yazımı	Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)	Metnin Tashihi ve Geliştirilmesi	Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)
Araştırmanın Tasarımı	Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)										
Veri Toplanması	Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)										
Araştırma - Veri Analizi - Doğrulama	Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)										
Makalenin Yazımı	Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)										
Metnin Tashihi ve Geliştirilmesi	Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)										
Telif Hakkı & Lisans	Yazarlar dergide yayımlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmaları CC BY-NC-ND 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır.										

Violence Against Women in the Context of Judiciary and Law Enforcement Personnel

Sefa Nur Yılmaz | [id](https://orcid.org/0000-0003-1346-2717) 0000-0003-1346-2717 | [✉ sefanuryilmazer@ogrenci.harran.edu.tr](mailto:sefanuryilmazer@ogrenci.harran.edu.tr)
Harran University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Sociology, Şanlıurfa, Türkiye

[ROR](https://ror.org/057qfs197) <https://ror.org/057qfs197>

Ruken Macit | [id](https://orcid.org/0000-0002-9622-2630) 0000-0002-9622-2630 | [✉ rukenmacit@harran.edu.tr](mailto:rukenmacit@harran.edu.tr)
Harran University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Sociology, Şanlıurfa, Türkiye

[ROR](https://ror.org/057qfs197) <https://ror.org/057qfs197>

Abstract

Violence against women has manifested itself throughout history as a result of gender inequality. According to violence data from the Organization for Economic Co-operation and Development (OECD), Turkey has the highest incidence of violence against women among both OECD and G20 countries. In this context, the research aims to examine the phenomenon of violence against women from a sociological perspective from the viewpoints of judiciary and law enforcement personnel in Turkey. In this framework, interviews were conducted using the qualitative research method with a total of 20 judiciary and law enforcement personnel, including five judges, five prosecutors, five lawyers, and five police officers working in Gaziantep. The main problems of the research are whether the laws in the Turkish Penal Code are sufficient to prevent violence against women; what the problems related to violence against women are; and what potential solutions exist for preventing violence against women. The theoretical framework of the research is based on Pierre Bourdieu's concept of symbolic violence. The research findings indicate that there is no problem with the laws since they are of international origin. In this sense, this research is significant in emphasizing the necessity for women to change their current perspectives on violence against women.

Keywords

Violence Against Women, Turkish Penal Code, Pierre Bourdieu, Symbolic Violence, Gaziantep

Citation

Yılmaz, Sefa Nur – Macit, Ruken. "Violence Against Women in the Context of Judiciary and Law Enforcement Personnel". *Journal of Sociological Context* 6/1 (April 2025), 125-140.

<https://doi.org/10.52108/2757-5942.6.1.6>

Article Information

Date of Submission	05.01.2025	
Date of Acceptance	26.03.2025	
Date of Publication	15.04.2025	
Peer-Review	Double anonymous review - Two External Reviewers	
Ethical Statement	<p>This article is extracted from my master thesis entitled “Physical Violence Against Women in the Context of Crime: Law Enforcement Officers and Lawyers”, supervised by Assoc. Prof. Dr. Ruken Macit (Master’s Thesis, Harran University, Şanlıurfa/ 2024).</p> <p>Ethical approval with decision number 2021/79869 dated 2021 was issued by Harran University Rectorate Social and Human Sciences Scientific Research and Publication Ethics Committee.</p>	
Similarity Check	Done – Turnitin	
Conflict of Interest	No conflicts of interest have been declared.	
Complaints	dergi@sosyolojikbaglam.org	
Funding	No external funding was received for this research.	
Author Contributions	Conceptualization	Author-1 (%50) - Author-2 (%50)
	Data Curation	Author-1 (%50) - Author-2 (%50)
	Investigation - Analysis - Validation	Author-1 (%50) - Author-2 (%50)
	Writing	Author-1 (%50) - Author-2 (%50)
	Writing – Review & Editing	Author-1 (%50) - Author-2 (%50)
Copyright & License	Authors of articles in the journal retain the copyright to their work licensed under the CC BY-NC-ND 4.0.	

Giriş

Şiddet, tarih boyunca toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin bir sonucu ve pekiştiricisi olarak, özellikle kadınlara yönelik sistematik bir baskı aracı şeklinde kendini göstermiştir.¹ Şiddet kelimesinin dil kökeni Arapça olup anlamı sertlik ve güç derecesidir.² Şiddet kavramı Türkçede sertlik ve aşırılık anlamına gelmekle birlikte şiddet kullanmak, sert davranmak gibi eşanlamlıları da bulunmaktadır.³ Dar anlamda şiddet kişilerin bedensel ve ruhsal bütünlüğüne karşı yöneltilen olumsuz etkilere yol açan sert ve acı verici eylemdir. Geniş anlamda ise şiddet, kişi üzerindeki fiziksel ve ruhsal etkileri açıkça ölçülemeyen, dolaylı ve somut bir biçimde hissedilen baskı ve eylemlerdir.

Literatürde şiddet kavramı, bireyin içinde bulunduğu koşullara ve şiddet eyleminin niteliğine bağlı olarak üç şekilde ele alınmaktadır. Bunlardan ilki, bireyin kendisine kötü davranması şeklinde ortaya çıkan kendine yönelik şiddettir.⁴ En bilinen örneği intihardır.⁵ İkincisi ise bireylerin ve başkalarının aile ve yakın çevresinde yaşadığı şiddeti ifade eden kişilerarası şiddettir.⁶ Üçüncü tür ise sosyal, ekonomik, politik, kurumsal ve toplumsal düzeylerde olmak üzere farklı kategorilerde ortaya çıkan kolektif şiddettir.⁷ Bu bağlamda, bu çalışmada kişiler arası şiddet türü olan kadına yönelik şiddet konusu ele alınacaktır.

Kadına yönelik şiddet, bir insan hakları ihlalidir. Bu amaçla Dördüncü Dünya Kadın Konferansında yapılan açıklamada kadına yönelik şiddet, dünyada çok yaygın olmasına karşın en az tanımı yapılmış insan hakları ihlali olarak bildirilmiştir.⁸ 1993 yılında kabul edilen Birleşmiş Milletler Kadına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması Bildirgesinde kadına yönelik şiddetin kabul görmüş kapsamlı bir tanımı yapılmıştır. Bildirgede yapılan tanıma göre: Kadına yönelik şiddet, ister kamusal isterse özel yaşamda meydana gelsin, kadınlara fiziksel, cinsel, psikolojik acı veya ıstırap veren ya da verebilecek olan cinsiyete dayalı bir eylem, uygulama ya da bu tür eylemlerle tehdit etme, zorlama veya keyfi olarak özgürlükten yoksun bırakmadır.⁹ Bu bağlamda, Türkiye’de özellikle son yıllarda artan çok sayıda kadına yönelik şiddet olayları bu konuyla ilgili bilimsel araştırma yapmayı ve bu konuya ışık tutmayı zaruri hale getirmiştir.

1 Hacer Ataman vd., “Kadınların Aile İçinde Yaşanan Şiddete İlişkin Farkındalık Düzeylerinin İncelenmesi”, *Süreklili Tıp Eğitimi Dergisi* 31/5 (Kasım 2022), 337.

2 Sezer Avcı, *Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetine Genel Bakış* (Hiper Yayın, 2020), 56.

3 Yücel Dursun, “Şiddetin İzini Sürmek: Şiddet Nedir?”, *FLSF Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi* 12 (Eylül 2011), 2.

4 Özlem Çakır vd., “Kadına Yönelik Şiddet ve Türkiye’de Kadına Yönelik Şiddetin Durumu”, *Toplum ve Demokrasi Dergisi* 2/4 (Temmuz 2016), 52.

5 Emile Durkheim, *İntihar* (Pozitif Yayıncılık, 2013), 2.

6 Serpil Aytaç vd., “Kadına Yönelik Şiddetin Dünü, Bugünü, Yarını: Kestirim Tabanlı Bir Araştırma”, *Istanbul Journal of Sociological Studies* 54 (Aralık 2016), 275.

7 Faruk Kocacık, “Şiddet Olgusu Üzerine”, *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* 2/1 (2001), 4.

8 Aytaç vd., “Kadına Yönelik Şiddetin Dünü, Bugünü, Yarını”, 276.

9 Sevim Atila Demir - Dilek Nam, “Kadına Yönelik Aile İçi Şiddeti Önlemede Erkeğin Rolü”, *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* 19/3 (Eylül 2014), 45.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü'nün (OECD) 2019 yılına ait verilerine göre, Türkiye, OECD ve G20 ülkeleri arasında kadına yönelik şiddetin en yüksek orana sahip olduğu ülke konumundadır (%38).¹⁰ Buna karşılık, OECD ülkeleri arasında kadına yönelik erkek şiddetinin en düşük olduğu ülke, yalnızca %2 oranıyla Kanada'dır.¹¹ OECD ülkelerinde kadına yönelik şiddetin dağılımını gösteren aşağıdaki tablo, kadınların yaşamları boyunca en az bir kez eşleri veya partnerleri tarafından fiziksel ve/veya cinsel şiddete maruz kalma oranlarını yansıtmaktadır.

Türkiye'de kadına yönelik şiddetin ciddi boyutlara ulaştığını gösteren bir diğer veri, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun 2024 yılı ilk yarısına ilişkin raporunda yer almaktadır.¹² Rapora göre, 2024 yılının ilk altı ayında 205 kadın cinayeti gerçekleşmiş, ayrıca 117 kadın cinayeti şüpheli ölüm olarak kaydedilmiştir.¹³ Bu veriler, Türkiye'de kadına yönelik şiddetin boyutlarının uluslararası düzeydeki ciddi ayrışmasını ve yerel bağlamda sistemik bir sorun olarak devam ettiğini açıkça ortaya koymaktadır.

Bu araştırmanın amacı Türkiye'de hukukçuların ve emniyet mensuplarının bakış açısından kadına yönelik şiddet olgusunu sosyolojik olarak araştırmaktır. Bu bağlamda, Türk Ceza Kanunu'nda yer alan yasaların kadına yönelik şiddeti önlemede yeterli olup olmadığı, kadına yönelik şiddette problemlerin neler olduğu ve kadına yönelik şiddeti önlemede ne gibi çözüm önerilerinin bulunduğu analiz edilmiştir. Araştırmanın teorik yapısı, Pierre Bourdieu'nun sembolik şiddet kavramına dayanmaktadır.¹⁴

1. Sosyal Bilimlerde Kadına Yönelik Şiddet Çalışmaları

Günümüzde kadına yönelik şiddet konusunda yapılan araştırmalar, çok çeşitli alanlarda yoğunlaşmakta olup, genellikle şu ana başlıklar etrafında toplanmaktadır: şiddete uğrayan kadınların sosyo-demografik özellikleri; şiddetin nedenleri; kadına yönelik şiddet ve sağlık; töre ve namus cinayetleri, şiddette medyanın etkisi; ataerkil yapı ve kadına yönelik şiddette STK'ların rolü gibi konularda çalışmalar bulunmaktadır.¹⁵

Bu alanda yapılan birçok çalışma Türkiye'de "kadın olmanın" ne ifade ettiğini betimlemektedir. Yiğitcan'ın "Kadına Yönelik Şiddet: Kırıkkale Örneği" adlı çalışmasında

10 OECD, *Gender Equality Report 2019* (Londra: OECD, 2019).

11 OECD, *Gender Equality Report 2019*.

12 Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu, *2024 Kadın Cinayetleri Raporu* (İstanbul: Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu, 2024).

13 Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu, *2024 Kadın Cinayetleri Raporu*.

14 Pierre Bourdieu, *Eril Tahakküm*, çev. Bediz Yılmaz (Bağlam Yayıncılık, 2014), 56.

15 Aytaç vd., "Kadına Yönelik Şiddetin Dünü, Bugünü, Yarını", 275; Çakır vd., "Kadına Yönelik Şiddet ve Türkiye'de Kadına Yönelik Şiddetin Durumu", 52; Ataman vd., "Kadınların Aile İçinde Yaşanan Şiddete İlişkin Farkındalık Düzeylerinin İncelenmesi", 337; Aksu Bora, *Kadınların Sınıfı: Ücretli Ev Emeği ve Kadın Öznelliğinin İnşası* (İstanbul, 2002), 56; Çiler Dursun, "Kadına Yönelik Şiddet Karşısında Haber Etiği", *Fe Dergi* 2/1 (01 Ocak 2010), 19.

“Kadın olmanın nasıl olduğunu düşünüyorsunuz?” sorusu yöneltildiğinde, katılımcıların %52’si zor, %33’ü ise oldukça zor cevabını vermiştir.¹⁶ Aynı araştırmada “Aile içi şiddet gizli mi tutulmalı yoksa ilgili kurumlara bildirilmeli mi?” sorusu için kadınlar %53’ü “aile içinde kalmalı” yanıtını vermiştir. Kadına yönelik şiddet konusunda dikkat çeken bir başka konu ise erkeğin neden kadına yönelik şiddet gösterdiği. Yine bir çalışmada, Erenler ve Pamukova’da 89 evli erkekle yapılan bu çalışmada elde edilen bulgular şu şekilde özetlenmiştir: (1) Erkekler, şiddeti bir ceza yöntemi ve üstünlük sembolü olarak kullanmaktadır. (2) Katılımcıların geneli, yalnızca yoğun fiziksel darbeyi şiddet olarak tanımlamaktadır. (3) Şiddet genç yaşlarda daha sık ortaya çıkmaktadır. (4) Şiddetin en temel nedeni kadın olarak görülmektedir.¹⁷ Katılımcılara göre, kadınlar geleneksel rollerini yerine getirmediğinde veya eşlerinin beklentilerini karşılamadığında şiddeti hak eden bir duruma düşmektedir.

Potter vd. “Kadına Yönelik Şiddet: Salgın Boyutlarda Küresel Bir Sağlık Sorunu” adlı çalışmada, kadına yönelik şiddeti küresel bir sağlık sorunu olarak ele alır ve şiddetin dünya çapında kadın sağlığı üzerindeki etkilerini inceler.¹⁸ Lam vd. de araştırmasında şiddet mağdurlarının depresyon, anksiyete ve travma sonrası stres bozukluğu gibi psikolojik rahatsızlıklarla karşı karşıya kaldığına dair bulgular sunulmuştur.¹⁹ Özatalay’ın çalışmasında da Türkiye’deki sivil toplum kuruluşlarının kadına yönelik şiddetle mücadeledeki etkinliğini ve bu kuruluşların kadınlara sundukları destek hizmetlerini incelemektedir.²⁰ Ayrıca, bu kuruluşların toplumsal farkındalık yaratmadaki rollerine de değinilmektedir. Yapılan çalışmalarda, hukukçuların ve emniyet mensuplarının bakış açısından kadına yönelik şiddet olgusunu sosyolojik olarak analiz eden bir çalışma görülmemiştir. Bu araştırma söz konusu eksikliği gidermeyi amaçlamaktadır.

2. Araştırma Yöntemi

Bu araştırma Gaziantep’te görev yapan 20 hukukçu ve emniyet mensubunun bakış açısından kadına yönelik şiddet konusunu nitel araştırma yöntemi ile ele almıştır. İnsan ve toplum değişken bir yapıya sahiptir. Bu nedenle toplumdaki olay ve olguları incelerken nitel araştırma yöntemi bu olay ve olguları tek bir bakış açısıyla açıklamak yerine anlamaya

16 Yiğitcan Gözde, *Kadına Yönelik Şiddet-Kırkkale Örneği* (Kırkkale: Kırkkale Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2013), 46.

17 Demir - Nam, “Kadına Yönelik Aile İçi Şiddeti Önlemede Erkeğin Rolü”, 55.

18 Howard W. Potter vd., “Problems Related to the Personal Costs of Psychiatric and Psychoanalytic Training”, *American Journal of Psychiatry* 113/11 (Mayıs 1957), 1013.

19 Tai Pong Lam vd., “Factors That Facilitate Recognition and Management of Domestic Violence by Primary Care Physicians in a Chinese Context - A Mixed Methods Study in Hong Kong”, *BMC Family Practice* 21/1 (30 Temmuz 2020), 155.

20 Büşra Özatalay, *Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Eden Sivil Toplum Örgütlerinin Kamu Politikası Yapım Sürecindeki Rolü ve Etkinliği: Kadem ve Mor Çatı Dernekleri Üzerinden Bir Karşılaştırma* (İstanbul: Marmara Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2022).

ve bütüncül bir şekilde ele almaya çalışmaktadır.²¹ Araştırmanın teorik yapısı, Pierre Bourdieu'nun yaklaşımına ve sembolik şiddet kavramına dayanmaktadır.

Araştırmanın yapılabilişine ilişkin Harran Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulu tarafından 12.11.2021 tarih ve 2021/163 karar sayısı ile onay alınmıştır. İlk katılımıyla güven ilişkisi kurularak araştırmanın amacı detaylı bir şekilde açıklandıktan sonra, diğer katılımcılara kartopu örnekleme yöntemi ile ulaşılmıştır. Bu teknik de probleme dair bilginin kaynağına ulaşabilecek bireylere ulaşabilmede etkilidir. Kimlerle görüşüleceği belirlendikten sonra zamanla isimler kartopu gibi büyümeye başlar. Bu sayede görüşmecii birey sayısı da belirlenmiş olur.²²

Araştırma çerçevesinde verilerin toplanması için beş hâkim, beş savcı, beş avukat ve beş polis olmak üzere toplam 20 katılımcı ile yarı yapılandırılmış görüşme formu ile görüşülmüştür. Polis katılımcılar ve savcı katılımcıların tamamı aile içi şiddet bürosunda görev yapmaktadır. Hâkim katılımcılar aile mahkemesi hâkimidir. Avukat katılımcılar ise boşanma ve dosyalarında şiddet unsurunun bulunduğu davalara bakmaktadır. Hâkim olan katılımcıların biri kadın dördü erkektir. Savcı olan katılımcıların ikisi kadın üçü erkektir. Katılımcıların çoğunluğu (15 katılımcı) ses kaydına onay vermiştir. Ancak onay vermeyen bazı katılımcıların görüşmelerinde kayıt alınmamış ve bunun yerine not tutulmuştur.

Araştırmada bulunan iki avukat ve bir polis (üç katılımcı) bekâr, diğer tüm katılımcılar (17 katılımcı) evlidir. Katılımcıların yaş aralığı 28-52 arasındadır. Yaş ortalaması 35'tir. Katılımcıların %45'i 25-35, %50'si 36-45, %5'i 46-55 yaş aralığındadır. Araştırma verilerinin analizi için betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Bulgular, sistematik bir şekilde kategorize edilerek başlıklandırılmış ve yorumlanmıştır. Bulgular şu kategorilerde toplanmıştır: Kadına yönelik şiddet konusunda yasaların yeterliliği, kadına yönelik şiddette problemin ne olduğu ve bu konudaki çözüm önerileri. Ayrıca, bu çalışma, araştırmacının yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

3. Bulgular

3.1. Kadına Yönelik Şiddette Yasalar Yeterli Mi?

Türkiye'de kadına yönelik şiddet konusunda kuşkusuz yasalar ve yasaların uygulanma şekli en tartışmalı konulardan biridir. Bu konuya açıklık getirmek için bu konuda en yetkili kişiler olan hakim, savcı, avukat ve polislerden oluşan katılımcılara bu konudaki görüşleri sorulmuştur:

“Aslında hukuk kurallarımızda sorun yok çünkü hukuk kurallarının çoğu uluslararası sözleşmelerden geliyor. Yani kaynağı uluslararası sözleşmeler ve yabancı ülke hukuku. Yani hukuk kurallarımızda sorun yok ama uygulamada bence sorunlar var.” (Avukat, Kadın, 28 yaşında).

21 John W. Creswell, *Nitel Araştırma Yöntemleri*, çev. Selçuk Beşir Demir - Mesut Bütün (Ankara: Siyasal Kitabevi, 2021), 55.

22 Michael Quinn Patton, *Nitel Araştırma ve Değerlendirme Yöntemleri (Ciltsiz)* (Pegem Akademi Yayıncılık, 2014), 56.

“Bence yasalarda değil de uygulamada sıkıntı var.” (Hakim, Kadın, 41 yaşında).

Bu konuda hakimler ve avukatlar yasaların uluslararası kaynaklı olmasından dolayı yasalar da sorun olmadığına dikkat çekmektedirler. Bu nedenle de yasaların değil daha çok uygulamaların sorunlu ve yetersiz olduğunun altı çizilmektedir. Polisler ise yasaların daha çok kağıt üzerinde kalmalarından ve eyleme geçmedeki sorunlardan şikayetçi olmuşlardır. Bazı polis katılımcıların ifadeleri şu şekildedir:

“Kadını korumak istiyor ama yetersiz kalıyor. Bir A4 kağıdı ile kadını koruyoruz. Şüpheli kadına zarar vermek istiyorsa yapabiliyor, engel olamıyorsunuz.” (Polis, Erkek, 36 yaşında).

“6284 kadına şiddeti önleme yasası, tamam uygulanıyor ama maalesef bir kağıt üzerinde hani fiilyata geçildiği zaman pratikte maalesef yetersiz kaldığını düşünüyorum. En azından tamam erkeğe uzaklaştırma kararı veriliyor, evin yanına yaklaşmasın diye ama yine de yetersiz. Niye? Tamam evin yanına yaklaşmıyor ama ileride parkın orada görüyor. Öldürenin bu konuda doğru düzgün elle tutulur bir ceza aldığı dahi yok. İyi hal bilmem ne falan derken yani o bir cana kıymış bu kadar basit şekilde sokağa salıverilmemeli ama oluyor maalesef.” (Polis, Erkek, 35 yaşında).

Katılımcıların kadına yönelik şiddetle ilgili yasaların yeterliliği ile ilgili görüşleri incelendiğinde elde edilen sonuçlar şu şekildedir: Yasaların yeterli olduğu ancak uygulamada problemler bulunduğu; yasaların topluma uygulanmasından ziyade, topluma uygun yasaların çıkarılması gerektiği; kanunların düzenli bir şekilde uygulanmaması nedeniyle caydırıcı etkisinin olmadığıdır. Katılımcılarda bu etkenlerden dolayı yasaların caydırıcılığının az olduğu kanaati hakimdir. Bu noktada, Bourdieu’nün sembolik şiddet kavramı, şiddetin toplumsal yapılar içinde nasıl şekillendiğini anlamamıza yardımcı olabilir.

Bourdieu, sembolik şiddet kavramını şu şekilde açıklamıştır: Sembolik lafi en yaygın anlamlarıyla algılandığında, sembolik şiddete vurgu yapılarak fiziksel şiddetin rolünün hiçleştirilmeye ve dövülen, tecavüze uğrayan, sömürülen kadınların varlığının unutturulmaya çalışıldığı, daha kötüsü erkeklerin bu şiddet suçundan aklanmak istendiği düşünülebilir.²³ Çok açık ki amaç kesinlikle bu değildir. Oysaki tahakküm yapılarının tarihsellikten azade olduklarını öne sürmekten çok uzak bir şekilde bu yapıların tekil eyleyicilerin (örneğin erkeklerin fiziksel şiddet ve sembolik şiddet yoluyla yaptığı gibi) ve kurumların (aileler, kilise, okul, devlet) katkıda bulunduğu sonu gelmeyen bir yeniden üretim emeğinin ürünü olduğunu kanıtlamaya çalışıyorum.

Bourdieu’nun da belirttiği gibi, yasaların gerçek anlamda uygulanmaması ve kadına yönelik şiddet gösterenlerin gereken cezaları almaması da sembolik şiddetin bir şeklidir.²⁴ Tarihsel süreç içerisinde bu şiddetin artması ve yeniden üretiminin sağlanmasında Bourdieu’nun işaret ettiği kurumların (aile, dini kurumlar, okul ve devlet) yanı sıra hukuk kurumunun da önemli bir yeri olduğu açıkça görülmektedir.

²³ Bourdieu, *Eril Tahakküm*, 69.

²⁴ Bourdieu, *Eril Tahakküm*, 89.

3.2. Kadına Yönelik Şiddette Problem Nedir?

Son yıllarda kadına yönelik şiddet konusunda en çok tartışılan konulardan bir diğeri ise Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararıdır. 2011 yılında İstanbul'da gerçekleştirilen 121. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi toplantısında kabul edilen İstanbul sözleşmesi, adını da sözleşmenin İstanbul'da imzaya açılmasından almıştır. Türkiye, sözleşmeyi imzalayan ilk ülkedir. 2021 yılında ise İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesine dair karar resmi gazetede yayınlanmıştır. Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesi konusundaki görüşleri katılımcılara sorulmuştur:

“Uygulayamadıkları için kaldırdılar bence. Uygulayamıyorlardı ve bunu bedelini ödüyorlardı. Toplum ileriye gitmek bir yana sürekli geriye gidiyor, siz yüzlerce yıl ilerideki bir Avrupa toplumunun mevzuat hükümlerini alıp pat diye ülkenize getirip koyuyorsunuz. Bana sorarsanız daha temelden, kadına yönelik şiddetle ilgili aşama aşama ilköğretim birinci sınıftan itibaren topluma bunu öğreteceksiniz. Bana sorarsanız, sözleşmeden vazgeçilmemeliydi. Çünkü, tamam dezavantajları da vardı ama avantajları daha çoktu.” (Avukat, Kadın, 28 yaşında).

“Sözleşmeden çekildi ancak o İstanbul sözleşmesinden kaynaklı yapılan yasa değişiklikleri duruyor yani bu işin sözleşmeyle, şununla bununla ben ilgisi olduğunu düşünmüyorum. Tabii ki gelsin sözleşme, ne gerekiyorsa uluslararası çapta ne yapılması gerekiyorsa yapılsın. Ona dair herhangi bir şey yok ancak ben sorunun pratikte olduğunu düşünüyorum.” (Avukat, Kadın, 45 yaşında).

“Sözleşmeden geri çekilmemizin hukuki olarak bizi etkileyen bir tarafı yok. Halihazırda bir yasa var zaten.” (Savcı, Erkek, 36 yaşında).

Katılımcılar genel olarak kadına yönelik şiddetin çözümünde İstanbul Sözleşmesi'nin tek başına yeterli olmayacağına hem fikirler. Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesine rağmen bununla ilgili yapılan değişikliklerin devam etmesi ve bu yasaların varlığı katılımcıların görüşlerini desteklemektedir. Katılımcılara Türkiye'de kadına yönelik şiddetin çözülememesindeki asıl sorunun ne olduğu sorusu sorulmuştur. Katılımcıların ifadeleri dikkat çekicidir:

“Uygulama ile ilgili problemlerimiz var. İşte bir tane müvekkilim gelmişti ve şunu demişti: karakola gidiyorum şikayetçi oluyorum, karakoldaki komiser bana diyor ki; ‘kocandır, bir şey olmaz.’ ‘Babandır, aynı evin içerisinde mecburen konuşursunuz, barışsınız’ deyip beni geri gönderiyor ben ne yapayım, diyor. Mesela bu gibi durumlarda ben de karakola gitmeyeceksin savcılığa gidip dilekçe vereceğiz, diyorum.” (Avukat, Kadın, 28 yaşında).

“Bunu yasal düzenlemelerle yapamayız. Bu iş aileden başlayan bir şey, eğitim gerektiren bir şey, bence insanlara başta belli başlı eğitimler veriliyor ya insanlara da belki evlenmeden önce, baba nasıl olunur? Anne nasıl olunur? Belki bunlara ilişki eğitim verilebilir. Eş nasıl olunur? Bir eşin diğer eş üzerindeki hakları nelerdir? Aile birliği içinde nasıl davranırsak daha mutlu oluruz? Belki bu şekilde bir eğitim verilebilirse ben bu şiddet olayının daha aza ineceğini düşünüyorum.” (Hakim, Erkek, 39 yaşında).

“Şimdi bir kadın şiddete uğradığı zaman koruma evleri var ama orada ne kadar kalabiliyorlar. Sosyal devlet şeklinde korunması yeterli değil. Mesela mahkemede biz tedbir veriyoruz emniyet onu uygulamaya çalışıyor ama adam ifade verdikten sonra tekrar gidip zarar verebiliyor. Bunu istediğimiz gibi uygulayabilmemiz için çok güçlü bir alt yapı, çok güçlü bir sistem kurulması lazım. Bu sistemde sıkıntı var yani.” (Hakim, Erkek, 40 yaşında).

“Kanun olarak baktığımda ve gerçekten uygulansa hakimler tarafından kadına yönelik şiddet önlenabilir, önlemler alınabilir. Hakimlerin takdir yetkisi var çünkü kullansa gayet güzel yetkileri var. Başvurular mesela değerlendirilse, dikkate alınsa tüm başvurular gerçekten hâkim irdelese takip etse araştırırsa aslında daha iyi olacağını düşünüyorum. Birçok hâkim irdelemeden araştırmadan sadece kâğıt üzerinde bakıp böyle de olmaz deyip çok uğraşmıyorlar. Çok nadir. O hâkimi kötölemek için söylemiyorum ama maalesef araştırmadan etmeden kâğıt üzerinde sadece takdirle yetinerek ceza veriyor, önlemini alıyor. Daha dikkatli olunursa daha iyi araştırılırsa daha iyi olacağını düşünüyorum açıkçası.” (Avukat, Kadın, 30 yaşında).

Hâkimler şiddet uygulayan kişiye gerekli cezaları vermiyor mu yoksa veremiyor mu konusu toplumda merak uyandıran bir konudur. Bazı katılımcılar, hakimlerin kadına yönelik şiddet davalarında inisiyatif kullanma yetkileri bulunduğunu ifade etmişlerdir. Bu durumu hâkim olan bir katılımcıya sorduğumuzda şu şekilde açıklamıştır:

“Aile mahkemesinde ilk görev yerimde ben şunu gördüm: Kadını önüne getirdiler ve kadının kolu alçıda, yani kolu kırılana kadar şiddet görmüş. Kolu alçıda gelmiş işte eşi de askeri personeldi. Bizde bütün önlemleri aldık, olabildiğince süreci de hızlı ilerletmeye çalışıyoruz. Aradan bir ay gibi kısa bir süreden sonra bir dilekçe geldi elimize. Ben eşimle barıştım, davamı feragat ediyorum diye. Bununla biz çok karşılaşıyoruz. Hem psikolojik hem de iş yükü anlamında bu bizi çok yoran bir durum. Bundan dolayı kadının bu tarz taleplerini yerine getiriyoruz ama her zaman bekleyelim biraz diyoruz ve süreci uzaktan takip ediyoruz. Çünkü kadının iradesinden dönme durumunun baskının olduğunu düşünmüyorum. İllaki baskının olduğu dosyalar az buçuk hissediliyor ama birçok dosyada baskı olmadan kadın şikayetinden vazgeçiyor.” (Hâkim, Erkek, 35 yaşında).

Tüm meslek gruplarının ortak görüşü, şiddeti tamamen önleyecek etkin bir koruma mekanizmasının kurulamadığı ve yetkilerin sınırlı olduğu yönündedir. Her aşamada yetkiler kısıtlıdır. Özellikle avukatlar ve polisler, doğrudan müdahale ve etkin koruma tedbirleri almakta zorluk yaşamaktadırlar. Savcı ve hakimlerin yetkileri de ilerleyen aşamalarda sınırlıdır. Bu durum, kadına yönelik şiddetin önlenmesinde bütüncül ve eşgüdümlü bir sistemin eksikliğini göstermektedir.

Bourdieu'ya göre eril tahakküm ile dişil itaat arasındaki paradoksal mantık, toplumsal düzenin kadınlar (ve erkekler) üzerinde yarattığı uzun süreli etkileri göz önünde bulundurmaksızın tam anlamıyla anlaşılabilir.²⁵ Kadınlar, zaman zaman bazı bireylerin yaptığı

25 Bourdieu, *Eril Tahakküm*, 78.

gibi, itaat pratiklerini gönüllü bir şekilde benimsemeyi tercih edebilir, hatta kendilerine uygulanan tahakkümden memnuniyet dahi duyabilirler. Ancak burada vurgulanması gereken nokta, genellikle “kurbanı suçlamak” amacıyla öne sürülen bu “itaatkâr” eğilimlerin, aslında nesnel yapıların bir sonucu olduğudur. Bu yapılar, etkinliklerini borçlu oldukları ve üretimine katkıda buldukları bu yatkınlıklarla karşılıklı bir etkileşim içerisindedir.

Bourdieu, bu duruma çözüm olarak şunu önerir: Sembolik şiddetin kaynağında, yalnızca aydınlatmayla çözümlenebilecek şaşkın bilinçlerden ziyade, bireylerin oluşturduğu tahakküm yapılarına uygun şekilde gelişmiş yatkınlıklar yer alır.²⁶ Bu nedenle, sembolik tahakkümün kurbanlarının tahakküm edenlerle olan işbirliği ilişkisinden kopmaları ancak şu şartla mümkün olabilir: Hükmedilenlerin, hem hükmedenler hakkında hem de kendileri hakkında hükmedenlerin bakış açısını benimsemelerine sebep olan yatkınlıkların üretildiği toplumsal koşullarda derin ve köklü bir dönüşüm gerçekleşmelidir.

Katılımcıların ifadeleri Bourdieu'nun toplumsal koşullarda köklü bir dönüşüm gerçekleştirilmesi gerçeğini desteklemektedir.²⁷ Katılımcılar, şiddet gören kadının başvurduğu emniyet güçlerinin tavrına, sığınma evlerinin yapısına, cezaların uygulanma şekline kadar birçok konuda değişim gerektiğini ifade etmişlerdir. Ancak Bourdieu'nun da belirttiği gibi en önemli değişim, tahakküm gösteren kadınların bakış açılarının dönüşmesidir.²⁸

3.3. Kadına Yönelik Şiddette Değişim Nasıl Gerçekleşebilir?

Toplumsal dünyanın etnolojik tanımı, hem erkek egemen yapının merkezinde konumlanarak hem de bu yapıdan yeterince uzak durarak, erkek merkezli dünya görüşünün son derece küçük kalıntıları ve çeşitli yönlere dağılmış izlerini tespit eden bir “dedektör” olarak işlev görmektedir; dolayısıyla, bilinçdışının tarihsel arkeolojisinin bir aracını temsil etmektedir. Bu bilinçdışı, tartışmasız, toplumsal yapılarımızın son derece eski ve ilkel bir evresinde oluşmuş olup, hem erkeklerin hem de kadınların içinde yer almaktadır.²⁹ Bu bağlamda katılımcılara kadına yönelik şiddette çözüm olabilecek değişimin nasıl gerçekleşebileceği sorulmuştur. Katılımcıların ifadeleri şu şekildedir:

“Ya şimdi kuralları yazarsınız. Kuralları, kanunları yazmada sorun yok ama uygulamak aynı zamanda etik bir ahlak meselesidir. Şimdi toplumun ahlakını değiştirmemiz lazım, o da çok zor bir şey. İmkansız değil, çok ciddi eğitim, çok ciddi alt yapı gerektirir. Sizin toplumu eğitmeniz lazım. Kanun koymakta bir şey yok dediğim gibi, sen kanun koymuşsun ama senin oraya koyduğun hakim-savcının kadına karşı bakış açısında sorun var. Adam kanunu uygulamıyor ki, çünkü onun zihniyeti o. Sen daha hakimi, savcıcıyı eğitememişsin. Toplumun dönüşmesi lazım. Bence bir yüz yılımız var.” (Avukat, Kadın, 28 yaşında).

²⁶ Bourdieu, *Eril Tahakküm*, 98.

²⁷ Bourdieu, *Eril Tahakküm*, 12.

²⁸ Bourdieu, *Eril Tahakküm*, 36.

²⁹ Bourdieu, *Eril Tahakküm*, 12.

“Bana sorarsanız kolluktan ve kanundan ziyade toplumdur. Yani o şiddetin cinayete dönüşmesinin en büyük sebebi toplumdur. Çünkü cinayet dediğiniz şey anlık bir şey. Şimdi KADES uygulaması var. Kadın şiddete uğruyor KADES’e bastı. En iyi ihtimalle o kolluk birimlerinin oraya gelmesi 5-10 dk, en kötü ihtimalle saatler sürer. Sizin cinayet dediğiniz şey ise saniyelik bir şeydir. Siz bunu ne kadar aktif yaparsanız yapın olaya anında müdahale edebilmemiz çok zor. Bunun en büyük sebebi toplumdur. Nedir mesela? Eşi tarafından şiddete uğrayan kadın bunu ailesine söylüyor ama ailesi ne diyor; kocandır, idare et. Çocukların var yuvan dağılmasın. Resmen kadını aslında ölüme terk ediyorlar.” (Avukat, Kadın, 30 yaşında).

Katılımcıların şiddeti önlemeye yönelik çözüm önerileri incelendiğinde, kadın ve erkekler arasında toplumsal cinsiyet eşitliği farkındalığının artırılması, cezaların hızlı ve doğru bir şekilde uygulanması, kadına yönelik şiddetle ilgili kuruluşların birlikte hareket ederek organize olmaları, Aile Bakanlığı’nın konuyu daha fazla dikkate alması, sığınma evlerinin yeterli donanımına sağlanması ve şiddet görenlerle şiddet uygulayanlara psikolojik destek verilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

Bourdieu, kadına yönelik şiddetin yeniden üretiminde dört ana kurumu vurgular: Aile, kilise(dini kurumlar), okul ve devlet.³⁰ Bourdieu’nün belirttiği üzere, yakın geçmişe kadar bu yeniden üretim işlevi temel olarak aile, kilise ve okul tarafından gerçekleştirilmekteydi.³¹ Bu kurumların ortak noktası, bilinçdışı yapıların üzerindeki etkileriydi. Özellikle tahakküm ve eril bakış açısının yeniden üretiminde ailenin öncü bir rol oynadığı görülmektedir. Aile, belirli dönemlerde kendi içindeki hiyerarşiyi baba otoritesine dayalı bir ilahi hukuk monarşisi olarak meşrulaştırmak ve toplumsal dünyayı, bu bağlamda kadının yerini, doğru kabul edilen bir “ikonografik propaganda” aracılığıyla dayatmak için kozmolojik bir modele gönderme yapan bir etik karşıtlıklar sistemine yaslanmayı başarmıştır.

Okul ve kilisenin etkisinden kurtulduktan sonra bile, erkek/kadın ve yetişkin/çocuk ilişkileri arasındaki benzerliklere dayalı ataerkil temsiliyetin varsayımlarını aktarmaya devam eder. Cinsiyet hiyerarşisinin yeniden üretilmesinde rol oynayan unsurları tam anlamıyla açıklayabilmek için devletin rolünü vurgulamak şarttır. Çünkü özel ataerkinin koyduğu kurallar ve sınırlamaları, kamusal ataerkinin düzenlemeleriyle meşrulaştıran ve güçlendiren mekanizma devlettir. Hiç şüphe yok ki en büyük dönüşüm, eril tahakkümün artık sorgulanamaz bir doğal gerçeklikmiş gibi kendini kabul ettirmesinden kaynaklanmaktadır.³² Katılımcıların ifadelerinde de görüldüğü gibi, bu değişimlerin en dikkat çekici olanları, cinsiyet eşitliği konusunda eğitim kurumlarında ve aile yapılarında yaşanan dönüşümlerdir.

30 Bourdieu, *Eril Tahakküm*, 96.

31 Bourdieu, *Eril Tahakküm*.

32 Bourdieu, *Eril Tahakküm*, 22.

Sonuç

Türkiye’de her geçen gün artan kadına yönelik şiddet olayları önemli bir sosyal problemdir. Kadına yönelik şiddet, sadece kadınlar üzerinde değil toplumun genelinde çok çeşitli ve derin olumsuz etkiler bırakmaktadır. Bu etkiler hem fiziksel hem de psikolojik boyutlarda görülebilmekte ve başta kadınlar olmak üzere bütün toplumun sosyal yaşamlarını da ciddi şekilde etkileyebilmektedir. Kadına yönelik şiddetin en çok tartışılan boyutlarından biri olan hukuk sistemi ve hukukçular ile emniyet mensuplarının görüşleri bu araştırmada analiz edilmiştir.

Araştırma verilerine göre, ilk olarak, katılımcılar kadına yönelik şiddetle ilgili yasaların yeterli olduğunu ama uygulamada problemler olduğunu ve kanunların uygulanmamasından dolayı caydırıcı olmadığını ifade etmişlerdir. Hâkimlerin, kadına yönelik şiddette kadınların net olmayan tavırlarından dolayı cezai işlemlerde daha yavaş ve temkinli davranmaları dikkat çekici noktalardan biridir. Açıkça görülmektedir ki şiddet gören kadınların sosyo-ekonomik ve güvenlik nedenleriyle boşanma sürecinden vazgeçmeleri uzun dönemde karar mekanizmalarını yürüten hâkim ve savcılarının görevlerini hızlı ve etkili bir şekilde yerine getirmelerini olumsuz etkilemektedir.

İkinci olarak, kadına yönelik şiddet çok boyutlu bir sosyal bir problemdir. Türkiye’de bu problemin boyutlarının neler olduğu analiz edilmeye çalışılmıştır. Kadına yönelik şiddet gören kadının maruz kaldığı problemlerin başında ilk başvurduğu emniyet güçlerinin profesyonel olmayan davranışları, sığınma evlerinin yapısal problemleri, yasaların nesnel uygulanmaması ya da geç uygulanması gibi nedenler sayılabilir. Ancak buradaki en önemli problem, Bourdieu’nun da belirttiği gibi tahakküm gösteren kadınların bakış açılarıdır.

Sonuç olarak, kadına yönelik şiddetin çözümü, Bourdieu’nun de vurguladığı gibi, kadınların tarihinin sürekliliğini ortaya koyarken, bu sürekliliği sürdüren eyleycilerin ve kurumların (dini kurumlar, devlet, okul vb.) tarihine de yer verilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Eğer bu tarih iç tutarlılığını korumak istiyorsa, kadınların belirli mesleklerden, uğraşlardan veya bilim dallarından dışlanmasının sadece kaydını tutmakla yetinmek yeterli değildir. Aynı zamanda, bu dışlanmaların arkasındaki hiyerarşilerin ve kadınları dışlanmaya iten yapısal eğilimlerin farkında olunmalı ve bunların sorumluluğu üstlenilmelidir.

Kaynakça | References

- Ataman, Hacer vd. "Kadınların Aile İçinde Yaşanan Şiddete İlişkin Farkındalık Düzeylerinin İncelenmesi". *Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi* 31/5 (Kasım 2022), 337-348. <https://doi.org/10.17942/sted.1149434>
- Avcı, Sezer. *Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetine Genel Bakış*. Hiper Yayın, 2020.
- Aytaç, Serpil vd. "Kadına Yönelik Şiddetin Dünü, Bugünü, Yarını: Kestirim Tabanlı Bir Araştırma". *Istanbul Journal of Sociological Studies* 54 (Aralık 2016), 275-297.
- Bora, Aksu. *Kadınların Sınıfı: Ücretli Ev Emeği ve Kadın Öznelliğinin İnşası*. İstanbul, 2002.
- Bourdieu, Pierre. *Eril Tahakküm*. çev. Bediz Yılmaz. Bağlam Yayıncılık, 2014.
- Creswell, John W. *Nitel Araştırma Yöntemleri*. çev. Selçuk Beşir Demir - Mesut Bütün. Ankara: Siyasal Kitabevi, 2021.
- Çakır, Özlem vd. "Kadına Yönelik Şiddet ve Türkiye'de Kadına Yönelik Şiddetin Durumu". *Toplum ve Demokrasi Dergisi* 2/4 (Temmuz 2016), 51-70.
- Demir, Sevim Atıla - Nam, Dilek. "Kadına Yönelik Aile İçi Şiddeti Önlemede Erkeğin Rolü". *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* 19/3 (01 Eylül 2014), 211-227.
- Durkheim, Emile. *İntihar*. Pozitif Yayıncılık, 2013.
- Dursun, Çiler. "Kadına Yönelik Şiddet Karşısında Haber Etiği". *Fe Dergi* 2/1 (Ocak 2010), 18-32. https://doi.org/10.1501/Fe0001_0000000021
- Dursun, Yücel. "Şiddetin İzini Sürmek: Şiddet Nedir?" *FLSF Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi* 12 (Eylül 2011), 1-18.
- Gözde, Yiğitcan. *Kadına Yönelik Şiddet-Kırkkale Örneği*. Kırkkale, Kırkkale Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2013.
- Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu. *2024 Kadın Cinayetleri Raporu*. İstanbul: Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu, 2024. <https://kadincinayetleriniurduracagiz.net>
- Kocacık, Faruk. "Şiddet Olgusu Üzerine". *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* 2/1 (2001), 1-7.
- Lam, Tai Pong vd. "Factors That Facilitate Recognition and Management of Domestic Violence by Primary Care Physicians in a Chinese Context - A Mixed Methods Study in Hong Kong". *BMC Family Practice* 21/1 (Temmuz 2020), 155. <https://doi.org/10.1186/s12875-020-01228-4>
- OECD. *Gender Equality Report 2019*. Londra: OECD, 2019. <https://www.oecd.org/gender>
- Özatalay, Büşra. *Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Eden Sivil Toplum Örgütlerinin Kamu Politikası Yapım Sürecindeki Rolü ve Etkinliği: Kadem ve Mor Çatı Dernekleri Üzerinden Bir Karşılaştırma*. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2022.
- Patton, Michael Quinn. *Nitel Araştırma ve Değerlendirme Yöntemleri (Ciltsiz)*. Pegem Akademi Yayıncılık, 2014.
- Potter, Howard W. vd. "Problems Related to The Personal Costs of Psychiatric and Psychoanalytic Training". *American Journal of Psychiatry* 113/11 (Mayıs 1957), 1013-1019. <https://doi.org/10.1176/ajp.113.11.1013>
- Sargın, Ayşe. "Kadına Yönelik Şiddet ile Mücadele ve Şiddete Uğrayan Kadınlara Destek Mekanizmaları." *Kadın ve Kadın Sivil Toplum Kuruluşları (STK)'nın Güçlendirilmesi Projesi*, (2010-2012), 1-41.
- Türkiye Barolar Birliği. 2023 Avukat Sayıları (31.12.2023)- Türkiye Barolar Birliği. Erişim 20 Ocak 2024.
- Ünlü, Sezen vd. "Kadına Yönelik Şiddet: TV Dizilerinde Kadına Yönelik Şiddet Üzerine Bir Araştırma." *Selçuk İletişim*, 5/4 (Kasım 2009) 95-104.
- Yetim, Dilek. - Şahin, Melih. "Aile Hekimliğinde Kadına Yönelik Şiddete Yaklaşım." *Aile Hekimliği Dergisi*, 2/2 (2008), 48-53.

- Yıldırım, Sait. “Kadına Yönelik Şiddet ve Ataerkillik”. 6. *Lisansüstü Çalışmalar Kongresi*, ed. B. Kadir - S. Ege, 193-213. Muş: Alparslan Üniversitesi, 2017.
- Yıldız, M. Cengiz. “Türkiye’de Töre Baskısına Bağlı İntiharlar ve Töre Cinayetleri.” *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16/1 (Kasım 2008), 209-231.
- Yıldırım, Ali - Şimşek, Hasan. *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2008.
- Yiğitcan, Gözde. *Kadına Yönelik Şiddet: Kırıkkale örneği*. Kırıkkale, Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2011.
- Yüksel, A. Buket. *Kadına Yönelik Şiddet ve Töre Cinayetleri*. Çanakkale, Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2016.